

RS § 97 Planering för den framtida utvecklingen av Klintehamn

RS 2017/90
AU § 115

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen ger regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen och andra berörda förvaltningar inleda arbetet med planeringen av det framtida Klintehamn. Resultatet från den inledande dialogprocessen skall därefter ligga till grund för det slutliga beslutet i regionstyrelsen vilken typ av planeringsdokument som skall tas fram.
- Detta skall vara klart till regionstyrelsens sammanträde i september 2017.

I översiktsplanen för Gotland, antagen i juni 2010 (aktualitetsförklarad i april 2014), sägs att fördjupade översiktsplaner skall tas fram för Storsudret, Fårö och Östergarnslandet samt för de utpekade serviceorterna på ön.

I valet av vilken serviceort som står först i tur anser regionstyrelseförvaltningen att Klintehamn bör prioriteras högst. Motivet för detta är bland annat den planerade utvecklingen av hamnområdet när delar av verksamheten i Visby hamn flyttas över till Klintehamn. I samband med denna flytt är det angeläget att se över konsekvenserna när det gäller trafik- och tillgänglighetsfrågor som rör kopplingen mellan de centrala delarna av Klintehamn och hamnområdet.

Klintehamn har också potential för en positiv bebyggelseutveckling. Redan nu finns goda kommunikationer och ett attraktivt läge vid havet.

Ett eventuellt upptagande av en ny stor kalkstenstakt på södra Gotland kommer sannolikt att innebära ytterligare tunga transporter i och i anslutning till Klintehamn. Om dessa planer förverkligas kommer det att innebära störningar i form av trafikbuller och säkerhetsrisker som kräver att det tas ett helhetsgrepp över den framtida planeringen av Klintehamn.

Säkerställandet av servicen i tätorterna runt om på ön utgör en förutsättning för att bibehålla och utveckla landsbygden. Den pågående serviceutbudsutredningen kommer därför att utgöra ett viktigt planeringsunderlag i arbetet med framtagandet av planen.

När ärendet togs upp på regionstyrelsens arbetsutskott 2017-02-23, § 42, med regionstyrelseförvaltningens förslag att få i uppdrag att ta fram en fördjupad översiktsplan för Klintehamn i enlighet med översiktsplanens intentioner, beslutade arbetsutskottet att återremittera ärendet med budskapet att skyndsamt se över möjligheterna för en snabbare planprocess.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS § 97 forts

RS 2017/90

Regionstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen anser generellt att den fördjupade översiktsplanen utgör det bästa verktyget för att ta fram ett planeringsvänligt underlag inför kommande detaljplaneringar när det gäller geografiskt större och komplexa områden. Orsaken till detta är dels den, för den demokratiska processen, så viktiga medborgardialogen som formaliseras inom ramen för plan- och bygglagens bestämmelser dels att efterföljande detaljplaner utgör naturligt påföljande processer där planeringsplattformen baseras på intentionerna och slutsatserna i den fördjupade översiktsplanen.

Ett sätt att möta arbetsutskottets önskemål är att försöka finna nya former för planeringsprocessen när det gäller serviceorterna. En möjlighet kan vara att inleda planeringen med en bred dialog som identifierar behov av insatser som inte kräver stöd enligt plan- och bygglagen. Det kan vara åtgärder som på olika sätt förstärker attraktiviteten i serviceorten och som eventuellt kan lösas genom insatser av annan karaktär som exempelvis trygghetsåtgärder eller insatser som rör näringslivsutvecklingen. Det förefaller också rimligt att anta att ett sådant förfarande kan tänkas vara möjligt inför planeringen av vissa serviceorter där komplexiteten är mindre och därmed kräver mindre planeringsinsatser.

Det finns exempel där kommuner inför framtagandet av fördjupade översiktsplaner inlett processen med riktade dialogmöten med olika samhällsgrupper – ungdomar, boende, föreningar, fastighetsägare, företagare, exploatörer samt politiker. Syftet med dessa dialoger har varit att ringa in de planeringsfrågor som just den specifika fördjupade översiktsplanen förväntas lösa. Processen har inletts med en bred webbenkät till de olika samhällsgrupperna vilket följts av dialogmöten där frågeställningar som kommit upp under utvärderingen av webbenkäten legat till grund för diskussionerna. Resultaten från dialogmötena ha därefter sammanställts som ett grundläggande planeringsunderlag inför framtagandet av den fördjupade översiktsplanen. Denna tidiga dialog kan genomföras under en kort tidsperiod under ett par månader med samverkande resurser från flera förvaltningar.

Kontentan av det ovannämnda processförfarandet är att den inledande dialogfasen initialt innebär en förlängning tidsmässigt samtidigt som problemställningarna tydliggörs i ett mycket tidigt skede vilket sannolikt ger en efterföljande effektivare planprocess. Det finns också en viktig demokratisk aspekt på denna typ av förfarande för att undvika synpunkter som ”det är ingen idé att komma in med synpunkter eftersom vi kommer in så sent i processen”.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS § 97 forts

RS 2017/90

Utifrån ovannämnda beskrivning och det tidigare sagda förslår regionstyrelseförvaltningen att den kommande planeringen av serviceorterna inleds med ovan beskrivna dialogprocess i varje enskilt fall där slutsatserna kan ligga till grund för en inringning av de frågor som den enskilda planeringen av respektive serviceort förväntas fokusera på. Slutsatserna inför varje enskild planering bör därefter utgöra underlag för en bedömning från politiker och tjänstemän om det krävs en fördjupad översiktsplan för att fördjupa sig i de framtagna fokusområdena eller om det i det enskilda fallet kan räcka med andra insatser som inte kräver PBL-stöd men som ändå verkar för en positiv samhällsutveckling.

Kostnaderna för den inledande dialogprocessen i form av framtagande av planeringsverktyg, möten etc. beräknas uppgå till ca 150 000 kr. Dessa kostnader skall belasta regionstyrelseförvaltningens budget.

Lönekostnader finansieras inom ramen för nämndernas driftbudgetar.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att uppdrag ges om att i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen och andra berörda förvaltningar inleda arbetet med planeringen av det framtida Klintehamn. Resultatet från den inledande dialogprocessen skall därefter ligga till grund för det slutliga beslutet i regionstyrelsen vilken typ av planeringsdokument som skall tas fram.

Arbetsutskottet föreslår att det ska vara klart i september och i övrigt enligt regionstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-03-22

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jan von Wachenfeldt, planeringsstrateg och närvarande är Anders Rahnberg enhetschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande